

Ascento news

Nr 22 | December 2018

WAT IS DE IMPACT VAN DE ECONOMISCHE EVOLUTIE EN DIGITALISERING?

KOEN DE LEUS
CHIEF ECONOMIST
BNP PARIBAS FORTIS

P 2

► Ontmoeting
met Koen De Leus

P 6

► Weetje's

P 7

► Focus op het team
AG Ascento

'WAT IS DE IMPACT VAN DE ECONOMISCHE EVOLUTIE EN DIGITALISERING?'

In dit interview geeft Koen De Leus, Chief Economist bij BNP Paribas Fortis, zijn tweeledige analyse. Hij is van mening dat de gebeurtenissen in Europa en in de Verenigde Staten de huidige financiële situatie kunnen veranderen en dat Europa moet reageren. Daarnaast hebben de digitalisering en de verschuivingen die eruit voortvloeien, een verregaande impact op het sociale en economische landschap. Stof tot nadenken.

INTERNATIONALE FINANCIËLE SITUATIE

Wat is uw mening over de huidige financiële situatie?

De groei is in 2018 nog altijd stevig, zowel in de VS als in Europa. Groeilanden als Argentinië en Turkije krijgen wel last van de stijgende

"Renteverhoging in Europa ten vroegste in september 2019"

Amerikaanse rente en dollar. Het zijn vooral landen met zwakke economische fundamenten die vandaag geraakt worden.

In 2019 zal er wel een groeivertraging komen, zeker in de VS maar ook in mindere mate in Europa. De ECB bereidt zich voor om haar aankoopprogramma van obligaties volledig stop te zetten tegen het einde van het jaar. Een snelle renteverhoging zit er echter niet in. Analisten verwachten een eerste renteverhoging in Europa pas ten vroegste in september 2019. De ECB wil er eerst zeker van zijn dat de inflatie duurzaam richting 2% gaat. Daarenboven is de werkloosheidsgraad in heel wat zuiderse landen nog zeer hoog en is het gevaar op oververhitting van de economie met een dergelijke grote voorraad aan arbeidsreserve er zeer klein. Dat geldt natuurlijk niet voor een land als Duitsland waar de werkloosheidsgraad historisch laag is. Dat is het probleem van de ECB: zij moet een monetair beleid voeren afgestemd op het gemiddelde in de eurozone. Voor veel landen is dat automatisch te beperkend, voor anderen is dat te soepel. Een onmogelijke spreidstand.

Kan de toekomstige vervanging van Mario Draghi zorgen voor een nieuw beleid?

De vervanging van ECB-voorzitter Mario Draghi is een belangrijk gegeven. Draghi heeft met zijn orthodox beleid waarschijnlijk het uiteenspatten van de eurozone voorkomen. Ook in de toekomst zou het kunnen dat de nieuwe ECB-voorzitter nieuwe tools zal moeten bovenhalen om de Europese economie te behoeden voor een diepe of zeer lange recessie. Volgend jaar zal voor de eerste maal de rente opgetrokken worden naar 0,25%. Bij een volgende recessie heeft de ECB dus geen ruimte om het monetair beleid te versoepelen en zal zij aangewezen zijn op creatieve oplossingen om de economie toch nog te ondersteunen. Een 'Draghi bis' zal dus nodig zijn.

Denkt u dat Trumps beleid nefast is voor de Europese economie?

Het beleid van Donald Trump is vooral nefast voor de huidige wereldorde. Globalisatie en internationale samenwerking spelen daarin een belangrijke rol. Dat is niet compatibel met zijn America First-programma en kan een handelsoorlog tot gevolg hebben. Donald Trump heeft een punt wanneer hij de handel met China als niet fair bestempelt. De Chinese economie is een staatsgedreven economie waarin de staat subsidies geeft om bedrijven groot te maken. De westerse wereld hanteert echter een markteconomie waarin

staatstussenkomst tot een minimum wordt beperkt. Dit leidt tot concurrentievervalsing.

Ook het feit dat China overal kan investeren en de Chinezen niet toelaten dat de rest van de wereld vrij in China investeert, is niet correct. Dat geldt ook voor de bescherming van intellectuele eigendom waarbij we vaststellen dat copy-pasten in China een nationale sport is. En zo zijn er nog tal van andere zaken.

“Donald Trump bestempelt de handel met China als niet fair”

Maar om die zaken aan te kaarten stap je het best met alle partners naar China om te onderhandelen, en ga je niet alleen. In plaats van Europa, Japan, Canada en nog tal van andere landen mee als partners rond de tafel te krijgen

en samen met de Wereldhandelsorganisatie een oplossing te vinden voor het Chinees probleem, zaaien de VS en Donald Trump grote verdeeldheid en chaos. Het vertrouwen tussen de bondgenoten is weg. Nog twee jaar Donald Trump overleven we wel, maar nog zes jaar haalt de wereldorde en de huidige handelspraktijken volledig overhoop.

Wat is volgens u de impact van de val van de Turkse lira of de problemen in Italië op de Europese financiële sector?

Europa staat vandaag veel sterker dan 10 jaar geleden. Dat geldt zowel voor de Europese constructie als voor de Europese banken. De problemen in de groeilanden, zoals de val van de Turkse lira en de Argentijnse peso, hebben vooral te maken met de zwakheden van die landen. Het tekort op hun lopende rekening betekent bijvoorbeeld dat ze afhankelijk zijn van buitenlandse investeerders. Wanneer er dan wantrouwen komt ten aanzien van het gevoerde beleid in die landen met een oplopende inflatie tot gevolg, trekken de internationale investeerders zich terug en is het risico op een plotse stop van de financiering van die landen door buitenlandse investeerders groot. Het gevolg is dan het instorten van de respectievelijke munten en een stijging van de inflatie door de stijging van de prijs van geïmporteerde goederen.

De kwetsbaarheid van de Europese Unie door deze groeilanden is klein. Maar natuurlijk blijft de kwetsbaarheid door een land als Italië, toch de derde grootste economie van Europa, groot. De Italiaanse overheid wil meer uitgeven dan overeengekomen is met de Europese commissie. Iedereen moet zich aan de Europese regels houden, zeker een land als Italië met zijn geweldig hoge overheidsschuld en toch

“Europa staat vandaag veel sterker dan 10 jaar geleden”

nog veel niet-performante leningen op de bankbalansen. Zo niet wordt de instabiliteit er alsmar groter.

Europa staat vandaag wel sterker dan 10 jaar geleden. De bankenunie staat er, maar is jammer genoeg nog niet volledig afgewerkt. Er is nog geen Europees garantiestelsel en er is nog geen Europees Monetair fonds waardoor er bij een crisis makkelijk van bijvoorbeeld Europa aan een nationale overheid geleend zou kunnen worden. Er is nog geen kapitaalmarktunie, geen echte eenheidsmarkt voor diensten en geen echte digitale eenheidsmarkt. Dat zijn zaken die het fundament van de Europese Unie in de eurozone zouden betonneren.

Het risico vandaag is dat de populisten in Italië een heel andere koers willen varen dan degene uitgestippeld door het EMU. En ze misschien zelfs dreigen uit de EMU te stappen. In het geval van Griekenland was dit geen onoverkomelijk probleem geweest. Italië is echter te groot, ook al omdat het instorten van Italiaanse obligaties niet zonder gevolg zou blijven voor andere Europese banken met Italiaans papier in hun portefeuille. Zaak is dus zo snel mogelijk de ontbrekende stukken van de bankenunie te installeren. En ook zo snel mogelijk tot een constructieve oplossing te komen voor het migratieprobleem, toch een van de grote frustraties van Italië en de rest van Europa. Probleem is dat Europa dikwijls pas tot actie overgaat als het mes op de keel staat. ‘Never waste a good crisis’, en die crisis zal er moeten komen om weer een stap voorwaarts te zetten. Jammer genoeg.

Welk advies kunnen we particulieren geven wat betreft hun beleggingsportefeuille?

Kopzorgen en spanningen zijn van alle tijden. Het enige wat je dan kan doen is je portefeuille goed diversifiëren. Dat

wil zeggen dat er een stukje vastgoed moet inzitten – een eigen woning is een ideale investering – maar ook een stuk in beleggingen zoals aandelen en obligaties, ook al zijn die vandaag heel duur. Tot slot ook een klein stukje cash om de lopende kosten te dekken, en om de kosten op middellange termijn op te vangen.

Het voordeel van een gediversifieerde portefeuille is dat wanneer een van de activa het minder goed doet, dit doorgaans opgevangen wordt door andere activa die veel beter presteren. Dat zorgt voor stabiliteit. Investeerdere hebben trouwens weinig keuze bij een rente van quasi 0% op hun spaarboekje. Bij een inflatie van 1,5 à 2% impliceert het houden van je geld op je spaarboekje een jaarlijks verlies aan koopkracht van 1 à 1,5%.

DIGITALE REVOLUTIE

In uw recente boek ‘De winnaarseconomie’ stelt u dat niemand kan ontkomen aan de digitalisering ...

Ja, om de eenvoudige reden dat digitalisering alomtegenwoordig is. Voor gewone burgers betekent dit online reizen boeken, sociale media gebruiken om contacten te onderhouden, online bankieren, online boodschappen doen enz. In de toekomst is een digitale infrastructuur even belangrijk als de huidige wegen en bruggen. Digitalisering laat ook ons toe om van thuis uit te werken.

Ook de bedrijven ontsnappen niet aan de digitale revolutie. Volgens het merendeel van de bedrijven heeft het verticale bedrijfsmodel waar een bedrijf alles doet van grondstof tot het afgewerkt product en dienst na verkoop, afgedaan. We kunnen en moeten niet langer in alles de beste zijn. De informatie- en communicatiekosten zijn dermate gedaald

dat het hele productieproces nu kan opgesplitst worden en toch nog feilloos kan uitgevoerd worden. Bedrijven evolueren naar 'genetwerkte structuren'. Bedrijven met het beste netwerk presteren het best. Dit houdt natuurlijk ook gevaren in omdat andere bedrijven kunnen binnendringen in jouw sector. Anderzijds weerhoudt niets jou ervan om ook het netwerk van andere bedrijven en andere sectoren te betreden. De sectorgrenzen waarbinnen bedrijven vroeger actief waren, zullen vervagen. We zien dat al bij grote technologiebedrijven als Amazon of Google. Het aanpassen aan deze nieuwe wereld met de integratie van nieuwe technologieën en nieuwe businessmodellen wordt niet evident voor veel bedrijven.

Wie zijn de winnaars? En waarom zijn ze met zo weinig?

De winnaars van deze revolutie zijn tot nog toe kapitaalbezitters, supersterren en superbedrijven. De kapitaalbezitters profiteren van de hogere returns gerealiseerd door de digitale revolutie. Supersterren, zoals bijvoorbeeld een Ronaldo of een wereldberoemd schrijver, profiteren omdat er in de digitale wereld geen grenzen zijn. Vroeger beperkten fysieke grenzen hoe groot een bedrijf kon worden. Je moest fysiek aanwezig zijn als je ook in andere landen actief wou zijn. In de digitale wereld zijn er geen grenzen meer. En als Ronaldo een wereldgoal maakt, wordt die over de hele wereld verspreid via televisie, internet, YouTube of een ander medium.

Hetzelfde geldt voor superbedrijven. Het platformmodel van Amazon, Google of Facebook zorgt ervoor dat na een initiële investering om het platform op te zetten, het zeer weinig extra investeringen vergt om nieuwe klanten aan te trekken. Het netwerkeffect helpt daarbij: elke nieuwe klant maakt het netwerk van het bedrijf interessanter voor de volgende

klant. Elke nieuwe gebruiker van Facebook maakte Facebook interessanter voor de volgende gebruiker. Niemand wil toch 10 Facebooks. Dit maakt dat er snel zeer grote bedrijven komen met een zeer groot marktaandeel. Het marktaandeel van het tweede grootste bedrijf is een fractie van dat van het eerste, en dat is toch sterk verschillend van wat vroeger het geval was.

Die supersterren en superbedrijven zijn de absolute winnaars. Dat geldt ook vaak voor de mensen die voor hen werken. Zij worden doorgaans veel beter betaald dan degenen die in een 'gewoon' bedrijf werken. Onderzoek geeft aan dat de ongelijkheid die we vandaag vaststellen in belangrijke mate een gevolg is van ongelijkheid tussen de bedrijven, veel meer dan van ongelijkheid binnen bedrijven.

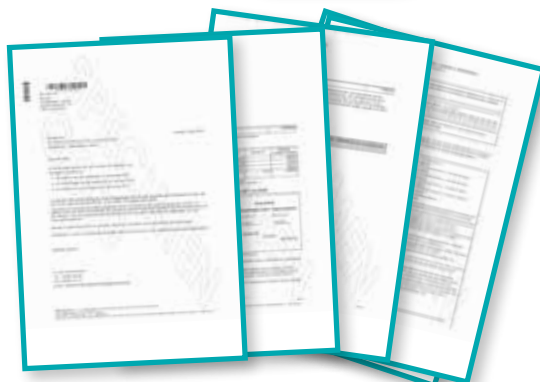
KORTE BIOGRAFIE KOEN DE LEUS

Koen De Leus (geboren in 1969) behaalde een diploma handelswetenschappen aan de Economische Hogeschool Sint-Aloysius (EHSAL). Sinds 1998 is hij als analist betrokken bij het ontwerp en de berekening van Europese sectorindexen. Tussen 2004 en 2006 is hij Chief Economist bij Uitgeversbedrijf Tijd. Van 2006 tot 2012 vervult hij de rol van Market Strategist bij KBC Securities en vervolgens wordt hij Senior Economist bij KBC. Sinds 2016 is hij Chief Economist bij BNP Paribas Fortis. Hij is ook gastdocent 'Behavioural Finance' aan de EHSAL Management School. Koen is regelmatig te gast in programma's van de tv-zenders VRT en Kanaal Z en eveneens op de radio. In zijn recentste boek heeft hij het over de digitale revolutie en de economische en sociale impact ervan op onze maatschappij: 'De winnaarseconomie: uitdagingen en kansen van de digitale revolutie'

JAARLIJKS OVERZICHT

Dit document vermeldt alle verrichtingen die het voorbije jaar uitgevoerd werden op uw contract: afkoop, storting van een nieuwe premie, overdracht, ... U zal dit overzicht zoals elk jaar rond maart-april krijgen.

WACHT NIET OP UW VOLGENDE LEVEN. LEEF NU AL VOLUIT MET AG

Beren, struisvogel, giraffen: u hebt ze de voorbije maanden waarschijnlijk zien passeren op uw tv-scherm. Misschien vraagt u zich af waarom we zoveel inspanningen leveren voor een merkcampagne. AG Insurance, dat sinds 1824 actief is, is marktleider in België. Toch blijkt uit enquêtes dat onze naamsbekendheid niet zo groot is in vergelijking met ons marktaandeel, namelijk 21,7 % in 2017. Daarom besloten we dit jaar om het eerste deel van een grootscheepse imagocampagne te lanceren, enerzijds om deze tekortkoming goed te maken, anderzijds om aan te tonen dat AG een echte supporter is van zijn klanten. De boodschap die we willen overbrengen, is dat u voluit moet leven, vanaf nu, en niet moet wachten. We zullen nog enige tijd inspanningen blijven leveren om onze bekendheid te versterken.

Stop Darmkanker

Wist u dat meer dan 90 % van alle darmkankers kan genezen worden als ze tijdig worden opgespoord? Daarom slaan AG Insurance en de vzw Stop Darmkanker de handen in elkaar om alle Belgen te informeren en te sensibiliseren over het belang van een vroegtijdige opsporing. Wil u meer weten over dit onderwerp? Test uw kennis via onze quiz: ascento.aginsurance.be/stop-darmkanker

AG ASCENTO BESTAAT AL 15 JAAR

In 2003 richtten we de gespecialiseerde eindloopbaandienst AG Ascento op. Een team van consultants en een beheerteam stellen hiervoor hun expertise ten dienste van de klanten. Deze teams bleven doorheen de jaren vrij stabiel. Logisch, want AG Ascento wil een geprivilegieerde langetermijnrelatie opbouwen met zijn klanten. Maar wijzigingen zijn onvermijdelijk. Dit is dan ook het ideale moment om u een overzicht te geven van de teams die zorgen voor een goede uitvoering van de contracten.

COMMERCIELE TEAM

Hun advies rond herbeleggingen helpt u de formule te kiezen die het beste past bij uw situatie en doelstellingen.

PASSEREN VAN DE FAKKEL

Alban Huyghé, die van bij het prille begin deel uitmaakt van het team, gaat met welverdiend pensioen. **Renaud Vandenplas**, die jaren actief was in de groepsverzekering bij AG Insurance, vervangt hem.

Alban Huyghé (rechts) overhandigt de fakkel aan Renaud Vandenplas.

AG ASCENTO

BEHEERTEAM

Dit team staat in voor het uitvoeren van alle wijzigingen [adres, vraag om afkoop, ...] en het beantwoorden van al uw vragen.

Van links naar rechts: Aurélie Debontridder, Dirk Forier, Kathy Vanhee, Carl De Clercq en Darine De Portemont.

MARKETINGTEAM

De voornaamste taak van dit team is de ontwikkeling van de marketing en de verzekeringsproducten en -diensten van Ascento. Het team levert de nodige tools en informatie aan het commerciële team en het beheerteam, en werkt uiteraard ook mee aan de redactie van Ascento news.

Kristel Awouters [links] en Anne Marie Dujardeyn.

Hoofdredacteur Alexandre Homez

Werken mee aan dit nummer Kristel Awouters, Liesbet Berckmans, Thomas Coppois, Frederik De Mol, Véronique Dufour, Anne Marie Dujardeyn, Benoit Halbart, Michel Moreau

Language Services Karen Van den Branden & C°

Lay-out Brand Studio

Lezersrubriek ascento.employeebenefits@aginsurance.be

Ascento news wordt gedrukt op papier afkomstig uit goed beheerde bossen.

AG Insurance nv – E. Jacquainlaan 53, B-1000 Brussel – RPR Brussel – BTW BE 0404.494.849

www.aginsurance.be – Tel. +32(0)2 664 81 11

Belgische Verzekeringsonderneming toegelaten onder code 0079, onder toezicht van de Nationale Bank van België, de Berlaimontlaan 14, 1000 Brussel

Verantwoordelijke Uitgever: Benoit Halbart